

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

ΔΕΚΑΗΜΕΡΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ' - ΔΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 234

ΑΘΗΝΑΙ 30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1953

ΤΟ ΟΚΤΑΤΑΞΙΟΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ

Τό αίτημα της αύξησεως κατά δύο εισέτι έτη της υποχρεωτικής φοιτήσεως εις τό Δημοτικόν Σχολειον των παιδων εκείνων, οτινες μετά την άποφοίτησιν των έκ της ΣΤ' τάξεως δέν πρόκειται νά παρακολουθήσουν μαθήματα εις σχολεία Μέσης Έκπαιδύσεως ή επαγγελματικά τοιαυτα, δέν προβάλλεται σήμερον μόνον υπό των Έλλήνων διδασκάλων, φιλοδοξούντων δικαίως νά ίδουν την έξίσωσιν των έτών της στοιχειώδους μορφώσεως το Έλληνόπαιδος πρός τά 7, 8, 9 και 10 ετών. Η δέ αλλα ή πρώτη υποχρεώσις των παιδων νά φοιτήσουν όπωσδήποτε εις τό σχολείον.

Αποτελεί τοϋτο ανάγκην όσημέραι συνειδητοποιουμένην από αυτόν τον λαόν και διατυποϋται υπό των ένδιαφερομένων ελίκρινως διά την διατήρησιν και προαγωγήν του πολιτισμοϋ μας, ώς άπαραίτητος προϋπόθεσις διά την έξοδον από την δημιουργηθεΐσαν κοινωνικήν κατάστασιν έκ της αύξησεως του αριθμοϋ των άπολυτηριούχων του Γυμνασίου και της έξ αντιθέτου εισαγωγής εις την βιοπάλην του μεγαλυτέρου μέρους των έλληνοπαιδων προώρως και χωρίς έπαρκή προπαρασκευήν διά την εύδοκίμησιν εις επάγγελμά τι.

Η Διοίκησις της Όμοσπονδίας έν τη έπιθυμία της, όπως τά έπιστημονικά δεδομένα και αι γνώμαι των κορυφαίων έν τε

τη έπιστήμη και τη κατεύθυνσει της παραγωγικής προσπάθειας του Έλληνικού λαοϋ διαδοθώσιν εύρύτατα μεταξύ των διδασκάλων, ίνα δι' αύτων ένημερωθώσι σχετικώς και οι γονεΐς περί της έπιδιώξεως ταύτης του κλάδου, θα δημοσιεύση εις τό «Διδασκαλικόν Βήμα» τά σχετικά άρθρα τούτων, χωρίς νά παραλείψη την προσπάθειαν, όπως τινές των γνωμών τούτων έμφανισθόν και από των στηλών του ήμερησίου τύπου.

Εις τό παρόν φύλλον δημοσιεύομεν άρθρον του Παιδαγωγολογικού κ. Εϋκρίτου Κωνσταντοπούλου, όποδιευθυντοϋ της Μαρσαλείου Παιδαγωγικής Ακαδημίας, γνωστοϋ μελετητοϋ των άπασχολούντων τό δημοτικόν σχολειον ζητημάτων και ελίκρινου φίλου του δημοδιδασκάλου, εις τό όποιον έξετάζει οϋτος την ανάγκην επέκτασεως της υποχρεωτικής φοιτήσεως και προτείνει την αύξησιν ταύτης επί του παρόντος κατά έν έτος.

Θέλομεν νά έλπίζωμεν, ότι έκ της έμφάνισεως από των στηλών του Βήματος άπασών των άπόψεων επί του σπουδαιότητας του ζήτηματος θα δοθής ή εύκαιρία και εις τους έν τη Κυβερνήσει αρμοδίους νά πεισθόν επί της ανάγκης, όπως πραγματοποιηθή συντόμως τό αίτημα της παρόχης κλήρου στοιχειώδους μορφώσεως εις τους Έλληνόπαιδεις.

Η ΑΝΑΓΚΗ ΕΠΕΚΤΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΦΟΙΤΗΣΕΩΣ

ΤΟ ΕΒΔΟΜΟΝ ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΕΤΟΣ

Του κ. ΕΥΚΡΙΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ, Ύποδιευθυντοϋ της Μαρσαλείου Παιδαγωγικής Ακαδημίας

Εΐναι πλέον καιρός νά στρέψωμεν την προσοχήν μας πρός μίαν εκπαιδευτικήν μεταρρυθμίσιν, άνταποκρινόμενην εις τάς ανάγκας και τά προβλήματα της έθνικής μας ζωής.

ΑΙ δημιουργηθεΐσαι κοινωνικά, πολιτικά, οικονομικά και καθ' όλου πολιτιστικά συνθήκαι εις την έθνικήν μας ζωήν άφ' ένός, τό δράμα των στρατιών των άποφοίτων των γυμνασίων, οι όποιοι κατακλύζουν κατ' έτος τά μεγάλα κέντρα πρός έξερεύσειν αναλόγου έργασίας και τό μαρτύριον των χιλιάδων άποφοίτων του Δημοτικού Σχολείου, οτινες με μίαν στοιχειώδη μόρφωσιν άβοήθητοι και άπροσανατολιστοί μεταβαίνουν ώς επί τό πλεΐστον εις τά Κέντρα διά νά έξασφαλίσουν όπως-όπως την ζωήν των άφ' έτέρου, πρέπει νά μας οδηγήσουν εις σκέψεις και αποφάσεις πρός ριζικήν λύσιν του άξιοτάτου ήδη τούτου κοινωνικοϋ, εκπαιδευτικοϋ και οικονομικοϋ προβλήματος. Η διάρθρωσις της κοινωνικής, επαγγελματικής και οικονομικής μας ζωής είναι τόσοσύνθετος και ποικίλη εις μορφάς και έκδηλώσεις, ώστε νά μη είναι πλέον δυνατός ό αυτόματος προσανατολισμός των νέων πρός αύτήν.

Τά 80 οιο των Έλληνοπαιδων—τά 20 οιο άποτελοϋν τούς άγροτόπαιδας ή τέκνα έργατών και βιοτεχνών, τά όποια ακολουθοϋν τό πατρικόν επάγγελμα—παραινέουν άνευ επαγγέλματος και εις όλην των την ζωήν, ώς επί τό πολύ, δέν έπιτυγχάνουν νά άκολουθήσουν τό επάγγελμα εκείνο, τό όποιον προσιδιάζει εις τά πνευματικά και σωματικοψυχικά προσόντα των, ώστε νά καταστοϋν συνειδητά και έξυπηρετικά μέλη της έργαζομένης κοινωνίας μας.

Η προβλεπομένη σήμερον τεχνική εξέλιξις της χώρας μας θα άντιμετωπίση, άν δέν άντιμετωπίζη ήδη, τό πρόβλημα ειδικευμένων τεχνικών και έργατών.

Εις όλας τάς έξειλιγμένας τεχνικώς και οικονομικώς χώ-

ρας του κόσμου ή υποχρεωτική φοίτησις είναι τούλάχιστον όκταετής, έν πολλοΐς δέ, έννεαετής, ακριβώς διά νά καταστή δυνατή ή προπαρασκευή των νέων διά τον άγωνα της ζωής και διά την συνειδητήν και υπεύθυνον ύπηρεσίαν των εις τό κοινωνικόν σύνολον.

Τό δημοτικόν σχολειον είναι βεβαίως και πρέπει νά παραμείνη σχολειον στοιχειώδους γενικής μορφώσεως, με την Αριστοτέλειον πνευματικήν θέσιν, ότι ή παιδεία δέν πρέπει νά είναι όφελυματική, αλλά έλευθέρα και ώραία. Ούτε επιτρέπεται εις την έλληνικήν πνευματικήν μας κληρονομίαν και νοοτροπίαν στροφή πρός τάς άντιλήψεις του παραγωγικοϋ σχολείου, δημιουργήματος των από της σκοπιμής της ύλιστικής θεωρίας σκεπτομένων Παιδαγωγών.

Αλλά είναι υποχρέωσις και ανάγκη νά βοηθήσωμεν τούς νέους εις την έξασφάλισιν των έφοδίων εκείνων, τά όποια θα τούς έπιτρέψουν νά γίνουν καλοί πολΐται και καλοί άνθρωποι εις την ύπηρεσίαν της έθνικής μας κοινωνίας ως έργαται, τεχνΐται, επαγγελματίαι κλπ. Καί ό καλλίτερος καταρτισμός έν συνδυασμῳ πρός τον κατάλληλον προσανατολισμόν των νέων μας θ' άποτελέση εύλογον διά την Έλληνικήν κοινωνικήν και οικονομικήν ζωήν, διά την πολιτικήν ώριμότητα και την πολιτιστικήν εξέλιξιν του Έθνους μας.

Και τοϋτο δύναται νά έπιτευχθής μόνον διά της επέκτασεως της υποχρεωτικής φοιτήσεως, διά της προσθήκης του έβδομου σχολικοϋ έτους εις τά δημοτικά σχολεία, ως πρώτου βήματος πρός συστηματικήν άντιμετώπισιν, τόσοσ του παιδαγωγικοϋ, όσοσ και του δημογραφικοϋ κοινωνικοϋ και οικονομικοϋ προβλήματος.

Ηδη ή Κυβέρνησις κατενόησεν, ότι δέν έπαρκεί ήδη παρεχομένη γενική μόρφωσις, ούτε εις την στοιχειώδη, ούτε εις την

μέσην παιδείαν μας, διεπίστωσε την ανάγκην του προσανατολισμού των νέων, ήρχισε δὲ λαμβάνουσα νομοθετικά μέτρα πρὸς λύσιν τοῦ προβλήματος. Κατενόησε πρὸς τούτοις, ὅτι εἰς χεῖρας τῶν εκπαιδευτικῶν μας λειτουργῶν δεόν νὰ ἐμπιστευθῇ τὴν νέαν ταύτην ἐξόρμησιν τῆς βελτιώσεως τῶν συνθηκῶν τῆς κοινωνικῆς καὶ οἰκονομικῆς μας ζωῆς πρὸς δημιουργίαν ἐνός καλλιτέρου πολιτιστικοῦ μέλλοντος, διὰ μιᾶς κολλιτέρας παρασκευῆς τῶν νέων.

Ἄλλὰ κατὰ τὴν γνώμην μας τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἐπιτύχη ἄλλως, εἰ μὴ μόνον διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ ἐβδόμου ὑποχρεωτικοῦ ἔτους εἰς τὰ δημοτικά μας σχολεῖα, ὅποτε δὲν χρειάζεται καὶ προσθήκη ἔτους εἰς τὰ σχολεῖα Μέσης ἐκπαίδευσως, ὃ διαχωρισμὸς τῆς ὁποίας εἰς δύο τριετείς κύκλους θὰ εἶναι ἀρκετὸς νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν πλήρη κατάρτισιν τῶν μαθητῶν εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὴν γενικὴν μόρφωσιν.

Ἐπιστημονικὴ δικαίωσις τοῦ ἐβδόμου σχολικοῦ ἔτους.

Ὁ παιδαγωγὸς E. Spranger εἰς τὴν ψυχολογίαν του τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας λέγει, ὅτι τὸ τέλος τῆς ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως εἰς τὸ σχολεῖον, παρατηρούμενον ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας γίνεται ἐνωρίς, δηλ. ἀκριβῶς, ὅταν ἀρχίζῃ ἡ ἡλικία, ἣτις ἔχει ἀνάγκην ἀγωγῆς.

Ὅταν τὸ παιδί τελειώσῃ τὸ δημοτικὸν σχολεῖον εἶναι σχετικῶς ὄριμον διὰ νὰ ἐκτελῇ βοηθητικὰς ἐργασίας, ἀλλὰ ἐκτός τοῦ πατρικοῦ ἐπαγγέλματος δὲν γνωρίζει, κάπως ἐγγύτερον, ἄλλο ἐπάγγελμα.

Ἡ διανοητικὴ του ὁμῶς ὄριμότης εἶναι ἱκανοποιητικὴ διὰ νὰ προσανατολισθῇ εἰς ἓν ἐπάγγελμα τῆς ἀρεσκείας του. Αἱ ἀνησυχίαι τῆς ἡλικίας τοῦ νῦν ἀποφοιτῶντος τοῦ ἐξαετοῦς δημοτικοῦ σχολεῖου δὲν ἔχουν κατὰ βάσιν ἱκανοποιηθῆ, λόγῳ ἀκριβῶς τῆς προώρου ἐξόδου του. Ἐκεῖνο δέ, τὸ ὁποῖον ἔχει ἀναμφιβόλως ἀποφασιστικὴν σημασίαν διὰ τὴν ἐξέλιξιν τῆς προσωπικότητός του εἶναι ὁ συναισθηματικὸς του κόσμος, ὃ ὁποῖος τότε ἀκριβῶς ἀρχίζει νὰ ὀριμάξῃ. Ἀκριβῶς τότε ἐπιβάλλεται νὰ ζήσῃ τὸ παιδί μίαν πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν ἀνάτασιν, ἕνα φρονηματισμὸν, ἐνθουσιασμὸν, περισυλλογὴν καὶ ἀφοσίωσιν. Καὶ ὁμῶς ἀντὶ τούτου ἐγκαταλείπονται τὰ παιδιὰ ἀβόηθτα ἀκριβῶς τότε, ὅποτε προώρως προβάλλουν πρὸ αὐτῶν σοβαραὶ ἀπαιτήσεις πρὸς ἐργασίαν καὶ κατ' ἀνάγκην παραμένει, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, εἰς πρωτόγονον πνευματικὴν βαθμίδα. Διότι ἡ διαμόρφωσις τῆς προσωπικότητος ἡ ἀρμονικὴ ἔνταξις τῶν νέων εἰς τὸν κόσμον τῆς κοινωνικῆς, οἰκονομικῆς καὶ ἐν γένει πολιτιστικῆς ζωῆς τοῦ Ἔθνους τῶν, ἡ ἀντικειμενικοποίησις τῆς μορφῆς ζωῆς τῶν ὀρίμων, δὲν γίνονται μόνον διὰ τῆς ἐκτελέσεως μιᾶς ἐργασίας ὑπὸ τὴν βίαν τῆς ἀνάγκης πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ζωῆς, ἢ ἔστω καὶ διὰ τῆς ἀναγνώσεως βιβλίων καὶ τῆς ἀπασχολήσεως μὲ τὸν ἀθλητισμὸν, ἀλλὰ κυρίως διὰ τῆς συναναστροφῆς μὲ ἀνθρώπους. Διὰ τοῦτο ὃ ἐξερχόμενος τοῦ δημοτικοῦ σχολεῖου πρέπει νὰ ἴσχυροποιηθῇ ἠθικῶς καὶ κοινωνικῶς καὶ νὰ προσανατολισθῇ διὰ τὴν ἐκλογὴν ἐνός ἐπαγγέλματος, ἵνα ἐκλέξῃ τοῦτο ἐλευθέρως καὶ νὰ μὴ ἀκολουθῆ τυφλῶς ὅ,τι οἱ ἄλλοι τοῦ ὑπέδειξαν ἢ τοῦ ἐπιβάλλουν κατ' ἀνάγκην ἢ κατὰ προσωπικὴν τῶν ἀρέσκειαν.

Ἡ προσθήκη κατὰ ταῦτα τοῦ ἐβδόμου ὑποχρεωτικοῦ ἔτους εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον εἶναι ἐπιβεβλημένη, ἵνα κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο τὸ παιδί ἐπιτύχῃ συγκεκριμένως τὰ ἑξῆς:

- 1) ἵνα γνωρίσῃ ἐγγύτερον τὰς μορφὰς ζωῆς τῆς πολιτιστικῆς κοινωνίας, εἰς ἣν πρόκειται νὰ ἐνταχθῇ καὶ τὴν ἐν γένει διάρθρωσιν τῆς κρατικῆς καὶ οἰκονομικῆς ζωῆς.
- 2) ἵνα γνωρίσῃ ἐγγύτερον τὰ διάφορα ἐπαγγέλματα καὶ εἶναι οὕτω εἰς θέσιν νὰ ἐκλέξῃ ἐν τῆς ἀρεσκείας του, ἐν ἐπιγνώσει, τὸσον τῶν δυσκολιῶν τούτου, ὅσον καὶ τῶν προσωπικῶν του ἱκανοτήτων.
- 3) ἵνα καλλιεργῆσῃ πρακτικῶς τὸ πνεῦμα τῆς ὀρθῆς ἐπαγγελματικῆς ἐργασίας καὶ ἀποδόσεως καὶ ἐν συνειδήσει τῶν ἱκανοτήτων του ἀποφασίσῃ ἐλευθέρως καὶ ἀνεπηρέαστως περὶ τοῦ ποῖον ἐπάγγελμα ἐπιθυμεῖ νὰ ἀκολουθῆσῃ καὶ
- 4) ἵνα γνωρίσῃ τὴν πολιτικὴν καὶ κοινωνικὴν σημασίαν,

ὡς καὶ τὸ νόημα τῶν ἐπαγγελμάτων, καθόλου, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ὅλην ζωὴν τῆς ἐθνικῆς του κοινωνίας.

Οὕτω εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν ἔχομεν προσανατολισμὸν πρὸς τὴν ζωὴν ἐν γένει, εἰς τὴν δευτέραν τὸν ἐπαγγελματικὸν προσανατολισμὸν, εἰς τὴν τρίτην ἔχομεν τὴν ἠθικὴν προετοιμασίαν διὰ τὴν κοινωνικὴν καὶ ἐπαγγελματικὴν ζωὴν καὶ εἰς τὴν τετάρτην περίπτωσιν ἔχομεν τὴν πολιτικὴν διαπαιδαγώγησιν, ἣτις ἐντάσσει εἰς τὸ κοινωνικόν, ἐθνικόν σύνολον τὴν ὅλην ἐπαγγελματικὴν ζωὴν, ὡς καὶ πᾶσαν ἐργασίαν καὶ ὑπηρεσίαν.

Ἐπομένως τὰ μαθήματα, τὰ ὁποῖα θὰ εἰσαχθοῦν εἰς τὸ ἔβδομον ἔτος, δεόν νὰ συνδεθοῦν πρὸς τοὺς ὡς ἄνω ἐπιδιωκόμενους σκοπούς. Εἰς ἄλλο ἄρθρον μας θὰ ἐπιχειρήσωμεν τὴν διατύπωσιν ἐνός καταλλήλου ἀναλυτικοῦ προγράμματος ἐργασίας καὶ τῆς καταλλήλου μεθόδου ἐργασίας διὰ τὸ ἔβδομον σχολικὸν ἔτος.

Ὁ δημοδιδασκαλικὸς μας κόσμος πρέπει νὰ προσέξῃ τὸ θέμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον θὰ ἔχη ὡς ἀποτέλεσμα νὰ δώσῃ ἡ πολιτεία μεγαλύτεραν προσοχὴν εἰς τὸν δημῶνον καὶ τὸ δημοτικὸν σχολεῖον ἐν γένει καὶ εἰς ἐνίσχυσιν τῶν Παιδαγωγικῶν Ἀκαδημιῶν, ἵνα ὡς οὐσία ἀνάταται σχολαὶ προπαρασκευάζουσι τοὺς δημοδιδασκάλους μας ἀπὸ πάσης πλευρᾶς ἀρτίως πρὸς ἀνάληψιν σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ τῆς νέας ταύτης προσπάθειας πρὸς βελτίωσιν τῆς ἐθνικῆς μας πολιτιστικῆς καὶ οἰκονομικῆς ζωῆς ἐν τῷ συνόλῳ τῆς.

Σκόπιμος θὰ ἦτο ἡ τμηματικὴ εἰσαγωγή τοῦ ἐβδόμου τούτου ἔτους κατ' ἀρχὴν πειραματικῶς εἰς τὴν πρωτεύουσαν πρὸς ὀλοκλήρωσιν ἐνός σχεδίου ἐφαρμοσίμου καὶ εἰς τὴν ὑπαιθρον ἀναλόγως τῶν παρεχομένων εἰς ἐκάστην περιφέρειαν καὶ ἕκαστον χωρίον δυνατοτήτων, διὰ νὰ ἀποφύγωμεν πλάνας καὶ ἀποτυχίας λόγῳ ἑλλειποῦς προετοιμασίας.

Ἐν τῷ μεταξύ μία εὐρύτερα συζήτησις τοῦ θέματος τούτου ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ ἐπισήμου ὄργανου τοῦ διδασκαλικοῦ κόσμου—τοῦ Διδασκαλικοῦ Βήματος—θὰ προητοίμαζε τὸ ἔδαφος καὶ θὰ κατεδεικνυε τὴν ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην τῆς ἐπεκτάσεως τῆς ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως κατὰ ἓν ἔτος ἐπὶ τοῦ παρόντος.

Ἐλπίζω, ὅτι διὰ τοῦ παρόντος ἀρθροῦ προσφέρω τὴν εὐκαιρίαν, ὅπως ἐπιτευχθῇ ἡ συμβολὴ τῶν κατεχόντων τὰ προβλήματα τῆς ἐθνικῆς μας κοινωνίας Παιδαγωγῶν, Ψυχολόγων, Κοινωνιολόγων καὶ Οἰκονομολόγων μας πρὸς ἐξουχιστικὴν μελέτην τοῦ θέματος καὶ προετοιμασίαν ἀσφαλούς λύσεως τοῦ μεγάλου τούτου παιδαγωγικοῦ προβλήματος τῆς ἐποχῆς μας.

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟ ΣΕ ΚΑΘΕ ΔΑΣΚΑΛΟ,
ΣΕ ΚΑΘΕ ΣΧΟΛΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ!

ΑΘΗ. ΓΡ. ΝΤΟΥΣΟΥ

Διδασκάλου στὸ Πρότυπο Μιχαηλίου Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας

ΤΟ ΠΑΙΔΙ

Ἀπλοποιημένη ψυχολογία τοῦ παιδιοῦ
Ἐκλαϊκευμένη Παιδαγωγικὴ

Ἀπὸ τὰ σχόλια τοῦ τύπου:

«... Ὁ συγγραφεὺς εἰσφέρει τὸ παιδί. Ἐπικοινωνεῖ κάθε μέρα μαζί του ὡς δάσκαλος στὸ Πρότυπο τῆς Μιχαηλίου. Ἡ πρακτικὴ πείρα του, ἡ ψυχολογικὴ κατάρτισις, ἡ παιδαγωγικὴ του δόξα τοῦ παρόντος ὅλα τὰ ἐφθία ν' ἀναπτύξῃ λεπτομερικῶς ὅλο τὸ πρόβλημα τοῦ παιδιοῦ ἀπὸ τὴ νηπιακὴν τοῦ ἀκόμα ἡλικία μὲ συμβουλές, γνώσεις, παρατηρήσεις καὶ προτροπὲς ἀντιληπμένες ἀπὸ τὴν ἐπιστήμη σ' ἕνα πολὺτιμο ὁδῆγόν...»

Ἔφημ. «Ἀθηναϊκῆ» 13 6-53

Τὰ βλίγα ἀντίτυπα πωλοῦνται ἐπὶ κεντρικὰ βιβλιοπωλεῖα δραχ. 20.000. Στὶς ἐπαρχίας ἐπέλλεται ἐπὶ συστάσει ἀπὸ τὸν συγγραφεῖα (ὁδὸς Ἀλη-λάμπρου 38—Βύρωνα) ἐλεύθερο ταχυδρομικῶν τελῶν.

Γιὰ τίς σχολικὰς βιβλιοθηκὰς ἡ τιμὴ τοῦ βιβλίου εἶναι 25 000 δραχ. καὶ συναποστέλλεται ἐντελὸς ἐξοφλητικὴ ἀπόδειξις.

